EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

3. juuli 2008 *

Kohtuasjas C-215/06,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 11. mail 2006 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: D. Recchia ja D. Lawunmi, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Iirimaa, esindaja: D. O'Hagan, keda abistas J. Connolly, *SC*, ja M. G. Simons, *BL*, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud L. Bay Larsen, J. Makarczyk (ettekandja), P. Kūris ja J.-C. Bonichot,

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. veebruari 2008. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta

on teinud järgmise

otsuse

1 Oma hagiavalduses palub Euroopa Ühenduste Komisjon Euroopa Kohtul tuvastada, et:

– kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonna-

mõju hindamise kohta (EÜT L 175, lk 40; ELT eriväljaanne 15/01, lk 248), nii enne kui ka pärast nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiviga 97/11/EÜ (EÜT L 73, lk 5; ELT eriväljaanne 15/03, lk 151) muutmist kehtinud versioonis, kohaldamisalasse kuuluvate projektide osas kaalutaks enne projektide täielikku või osalist teostamist, kas on vaja viia läbi keskkonnamõju hindamine, ning et oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide osas viidaks läbi keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337 artiklitele 5–10, ja

– kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et enne teostuslubade andmist Derrybrien'is Galway krahvkonnas tuuleelektrijaama ehitamiseks ja seotud tegevuseks ning samuti enne tööde teostamist oleks läbi viidud projekti keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337 artiklitele 5–10,

siis on Iirimaa rikkunud nimetatud direktiivide artiklitest 2, 4 ning 5–10 tulenevaid kohustusi.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

2 Oma hagiavalduses palub komisjon tuvastada, et Iirimaa on rikkunud direktiivist 85/337, nii selle esialgses versioonis kui ka direktiiviga 97/11 tehtud muudatuste järgses versioonis, tulenevaid kohustusi.

Direktiiv 85/337

3 Direktiivi 85/337 artikli 1 lõiked 2 ja 3 on sõnastatud järgmiselt:

„2. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

projekt –

– ehitiste või muude käitiste püstitamine või kavade teostamine,

– muu sekkumine looduskeskkonda ja maastikku, kaasa arvatud maavarade kaevandamine;

arendaja –

eraprojekti loa taotleja või projekti algatav riigiasutus;

teostusluba –

pädeva asutuse või pädevate asutuste otsus, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks.

3. Pädev asutus või pädevad asutused on need asutused, mille liikmesriigid on määranud vastutavaks käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmise eest."

4 Direktiivi 85/337 artikli 2 lõiked 1–2 ning lõike 3 esimene lõik sätestavad:

„1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et enne loa andmist hinnatakse muu hulgas oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivaid projekte.

Sellised projektid on määratletud artiklis 4.

2. Keskkonnamõju hindamise võib lisada liikmesriikide projektide loamenetlusse või kui see ei ole võimalik, muudesse menetlustesse või käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks kehtestatud menetlustesse.

3. Liikmesriigid võivad erandjuhul vabastada konkreetse projekti kas täielikult või osaliselt käesoleva direktiivi sätete kohaldamisest."

5 Direktiivi 85/337 artikkel 3 sätestab:

„Keskkonnamõju hindamisel täpsustatakse projekti otsene ja kaudne mõju järgmistele teguritele ning kirjeldatakse ja hinnatakse neid sobival viisil ning asjaolude ja artiklite 4–11 kohaselt:

– inimesed, loomastik ja taimestik,

– pinnas, vesi, õhk, ilmastik ja maastik,

– esimeses ja teises taandes nimetatud tegurite vastastikune mõju,

– aineline vara ja kultuuripärand.”

6 Nimetatud direktiivi artikkel 4 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, hinnatakse I lisas loetletud klassidesse kuuluvaid projekte artiklite 5–10 kohaselt.

2. II lisas loetletud klassidesse kuuluvaid projekte hinnatakse artiklite 5–10 kohaselt, kui liikmesriigid leiavad, et nende omadused seda eeldavad.

Selleks võivad liikmesriigid muu hulgas täpsustada teatavad hinnatavate projektide liigid või kehtestada kriteeriumid ja/või künnised, mis on vajalikud selleks, et kindlaks määrata, milliseid II lisas loetletud klassidesse kuuluvaid projekte hinnatakse artiklite 5–10 kohaselt."

7 Direktiivi 85/337 artikli 5 kohaselt:

„1. Projektide puhul, mille keskkonnamõju tuleb artikli 4 alusel hinnata artiklite 5–10 kohaselt, võtavad liikmesriigid vastu vajalikud meetmed tagamaks, et arendaja esitab sobivas vormis III lisas täpsustatud teabe, kui:

a) liikmesriigid leiavad, et see teave on loaandmismenetluse teatavas etapis ning konkreetse projekti või teatavat liiki projekti ja tõenäoliselt mõjutatavate keskkonnategurite eriomadusi silmas pidades asjakohane;

b) liikmesriigid leiavad, et on asjakohane nõuda arendajalt sellise teabe koostamist, võttes muu hulgas arvesse olemasolevaid teadmisi ja hindamismeetodeid.

2. Lõike 1 kohaselt arendaja esitatav teave sisaldab vähemalt:

– projekti kirjeldust, mis sisaldab teavet projekti koha, lahenduse ja mahu kohta,

– olulise kahjuliku mõju vältimiseks, vähendamiseks ja võimaluse korral kõrvaldamiseks ettenähtud meetmete kirjeldust,

– andmeid, mida on vaja nende põhimõjude täpsustamiseks ja hindamiseks, mida projekt keskkonnale tõenäoliselt avaldab,

– taanetes 1–3 nimetatud teabe üldarusaadavat kokkuvõtet.

3. Liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et asjakohast teavet valdavad asutused teevad selle kättesaadavaks arendajale.”

8 Direktiivi 85/337 artikkel 6 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et asutustele, kes on oma teatavate keskkonnaülesannete tõttu tulevikus projektiga tõenäoliselt seotud, antakse võimalus avaldada oma arvamust teostusloa taotluse kohta. Liikmesriigid määravad asutused, kellega sel eesmärgil konsulteeritakse kas üldiselt või igal loataotluse esitamise juhul. Artikli 5 kohaselt kogutud teave edastatakse kõnealustele asutustele. Konsulteerimise üksikasjaliku korra sätestavad liikmesriigid.

2. Liikmesriigid tagavad, et:

– kõik teostusloa taotlused ja kogu artikli 5 kohaselt kogutud teave tehakse üldsusele kättesaadavaks,

– asjaomasele üldsusele antakse võimalus enne projekti algatamist arvamust avaldada.”

9 Direktiivi 85/337 artikkel 7 sätestab:

„Kui liikmesriik teab, et projekt tõenäoliselt avaldab olulist keskkonnamõju mõnes teises liikmesriigis, või kui tõenäoliselt oluliselt mõjutatav liikmesriik seda taotleb, edastab liikmesriik, kelle territooriumil kavatsetakse projekti teostada, artikli 5 kohaselt kogutud teabe teisele liikmesriigile samal ajal, kui ta selle oma kodanikele kättesaadavaks teeb. Selline teave on aluseks kõikidele konsultatsioonidele, mis on vajalikud kahe liikmesriigi vastastikuste ja võrdväärsete kahepoolsete suhete raames.”

10 Direktiivi 85/337 artikkel 8 sedastab:

„Teostusloa menetlemisel tuleb arvesse võtta artiklite 5–7 kohaselt kogutud teavet.”

11 Nimetatud direktiivi artikkel 9 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui otsus on tehtud, teavitab pädev asutus või teavitavad pädevad asutused asjaomast üldsust:

– otsuse sisust ja kõikidest sellele lisatud tingimustest,

– otsuse aluseks olevatest põhjustest ja seisukohtadest, kui liikmesriigi õigusaktides nii sätestatakse.

Sellise teavitamise üksikasjaliku korra määravad kindlaks liikmesriigid.

Kui teist liikmesriiki on teavitatud artikli 7 kohaselt, teavitatakse seda ka kõnealusest otsusest."

12 Nimetatud direktiivi artikkel 10 näeb ette:

„Käesoleva direktiivi sätted ei mõjuta pädevate asutuste kohustust järgida siseriiklike õigusnormide ja aktsepteeritud õiguslike tavadega ettenähtud piiranguid, mis käsitlevad tööstus- ja ärisaladusi ning avalike huvide kaitset.

Artikli 7 kohaldamisel rakendatakse teabe edastamise suhtes teisele liikmesriigile ja teabe vastuvõtmise suhtes sellises teises liikmesriigis piiranguid, mis kehtivad liikmesriigis, kus projekti kavandatakse."

13 Direktiivi 85/337 II lisas on loetletud selle direktiivi artikli 4 lõikes 2 nimetatud projektid, st projektid, mille keskkonnamõju hindamine on vajalik üksnes siis, kui liikmesriigid leiavad, et nende omadused seda eeldavad. Nii on selle lisa punkti 2 alapunktis a nimetatud turba kaevandamist, sama punkti 2 alapunktis c muude kui metalli sisaldavate ja energiat andvate mineraalainete nagu marmori, liiva, kruusa, kiltsavi, soola, fosfaatide ja kaaliumkloriidi kaevandamist.

14 Nimetatud lisa punkti 10 alapunktis d on nimetatud eeskätt teede ehitamist.

Direktiiv 97/11

15 Direktiivi 97/11 artikkel 3 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 14. märtsiks 1999. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

[…]

2. Kui teostusloa taotlus esitatakse pädevale asutusele enne lõikes 1 sätestatud tähtpäeva, kohaldatakse direktiivi 85/337/EMÜ sätteid sellisena, nagu need olid enne käesolevaid muudatusi."

Direktiiv 85/337 direktiiviga 97/11 muudetud versioonis (edaspidi: „muudetud direktiiv 85/337")

16 Selguse huvis tuuakse siinkohal ära vaid need direktiivi 85/337 muudatused, mis on otseselt asjakohased seoses liikmesriigi kohustuste väidetava rikkumisega. Seetõttu ei

tooda ära direktiiviga 97/11 direktiivi 85/337 artiklitesse 5–10 tehtud muudatusi, sest need ei mõjuta hinnangut, mille Euroopa Kohus peab käesolevas kohtuasjas andma.

17 Muudetud direktiivi 85/337 artikli 2 lõigete 1 ja 2 ning lõike 3 esimese lõigu kohaselt:

„1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, tagamaks, et enne loa andmist nõutakse keskkonda muu hulgas oma laadi, mahu või asukoha tõttu oluliselt mõjutada võivatelt töödelt teostusluba ja hinnatakse nende mõju. Sellised tööd on piiritletud artiklis 4.

2. Keskkonnamõju hindamise võib lisada liikmesriikide projektide loamenetlusse või kui see ei ole võimalik, muudesse menetlustesse või käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks kehtestatud menetlustesse.

[…]

3. Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, võivad liikmesriigid erandjuhul teha teatava töö puhul täieliku või osalise erandi käesoleva direktiivi sätetest.”

18 Nimetatud direktiivi artikkel 3 sätestab:

„Keskkonnamõju hindamisel piiritletakse töö otsene ja kaudne mõju järgmiste teguritega ja kirjeldatakse ja hinnatakse seda sobival viisil ning asjaolude ja artiklite 4–11 kohaselt:

– inimesed, loomad ja taimed,

– pinnas, vesi, õhk, ilmastik ja maastik,

– aineline vara ja kultuuripärand,

– esimeses, teises ja kolmandas taandes nimetatud tegurite vastastikune mõju."

19 Muudetud direktiivi 85/337 artikkel 4 näeb ette:

„1. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, hinnatakse I lisas loetletud töid artiklite 5–10 kohaselt.

2. Kui artikli 2 lõikest 3 ei tulene teisiti, teevad liikmesriigid II lisas loetletud tööde puhul:

a) üksikjuhtumite uurimise

või

b) endi kehtestatud künniste või tingimuste

abil kindlaks, kas tööd hinnatakse artiklite 5–10 kohaselt.

Liikmesriigid võivad teha otsuse kohaldada mõlemaid alapunktides a ja b nimetatud võimalusi.

3. Lõike 2 alusel üksikjuhtumeid uurides või künniseid või tingimusi kehtestades võetakse arvesse asjakohaseid III lisas sätestatud valikutingimusi.

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevate asutuste lõike 2 kohane otsus avalikustatakse."

20 Muudetud direktiivi 85/337 II lisa punkti 3 alapunktis i on nimetatud tuuleelektrijaamu.

21 Sama lisa punkti 13 kohaselt loetakse juba loa saanud või valminud või käimasolevate I või II lisas loetletud tööde muutmist või laiendamist, kui see võib keskkonda oluliselt kahjustada (muutmine või laiendamine, mida ei ole nimetatud I lisas), muudetud direktiivi 85/337 artikli 4 lõike 2 kohaldamisalasse kuuluvaks tööks.

22 Muudetud direktiivi 85/337 III lisas, mis käsitleb selle sama direktiivi artikli 4 lõikes 3 osutatud valikutingimusi, on täpsustatud, et tööde laadi hindamisel tuleb eelkõige arvestada saastavust ja häiringuid ning õnnetusohtu, pidades eeskätt silmas kasutatavaid menetlusi. Samas lisas on märgitud, et nende geograafiliste alade keskkonnatundlikkuse hindamisel, mida tööd tõenäoliselt mõjutavad, tuleb eelkõige silmas pidada looduskeskkonna vastuvõtuvõimet, pöörates erilist tähelepanu teatud aladele, sh mägi- ja metsapiirkondadele.

Siseriiklik õigus

23 Muudetud direktiivi 85/337 nõuded võeti siseriiklikusse õigusesse üle eeskätt 2000. aasta planeerimis- ja arendusseadusega (Planning and Development Act 2000) muudetud versioonis (edaspidi „PDA") ja 2001. aasta planeerimis- ja arengumäärusega (Planning and Development Regulations 2001).

24 PDA artikli 32 lõike 1 punktis a on kehtestatud üldine kohustus saada muudetud direktiivi 85/337 I ja II lisa kohaldamisalasse kuuluvate planeerimisprojektide puhul luba, kusjuures loataotlus tuleb esitada ja luba saada enne töödega alustamist. Sama

seaduse artikli 32 lõike 1 punkt b näeb muu hulgas ette, et luba on võimalik saada ka loata läbiviidud tööde seadustamiseks.

25 Kui planeerimisteenistus saab loataotluse, peab ta välja selgitama, kas tuleb hinnata kavandatava projekti keskkonnamõju.

26 PDA artikkel 151 näeb ette, et isik, kes teostab loata projekti või viib seda ellu, on vastutav väärteo eest.

27 Sama seaduse artiklitest 152 ja 153 tuleneb, et kaebuse saamise korral peavad planeerimisteenistused põhimõtteliselt saatma hoiatuse ning otsustama seejärel märgukirja saatmise vajalikkuse üle. Märgukirjas kehtestatud nõuete eiramine kujutab endast väärtegu.

28 PDA artikli 160 kohaselt:

„1. Kui loata projekt on teostatud või seda teostatakse või kui selle teostamist alustatakse või jätkatakse, siis võivad High Court või Circuit Court planeerimisteenistuse või muu isiku taotlusel ning olenemata sellest, kas nimetatud isikul on kõnealuse maa-alaga seonduv huvi või mitte, nõuda kohtumäärusega mis tahes isikult, et ta sooritaks, hoiduks sooritamast või lõpetaks konkreetsel juhul mis tahes toimingud, mida kohus peab vajalikuks ning täpsustab määruses, tagamaks asjakohaselt:

a) et loata projekti ei teostataks ega jätkataks selle teostamist;

b) et maa-ala loata projekti teostamise alustamise eelne olukord taastatakse võimaluste piires;

c) et kõik projektid teostataks vastavalt antud loale ja loas sätestatud tingimustele.

2. Lõike 1 kohaselt antud kohtumääruses võib kohus vajaduse korral nõuda mis tahes tööde tegemist, sealhulgas mis tahes struktuuri või muu elemendi esialgse olukorra taastamist, uuesti ehitamist, kõrvaldamist, lammutamist või muutmist."

29 PDA artiklis 162 on täpsustatud, et seadustamise loa taotlus ei too kaasa algatatud sunnivahendi rakendamise menetluse peatamist ega lõpetamist.

Kohtueelne menetlus

30 Pärast 5. aprilli 2001. aasta märgukirja saatis komisjon Iirimaale 21. detsembri 2001. aasta põhjendatud arvamuse.

31 Komisjon saatis 7. juulil 2004 sellele liikmesriigile täiendava märgukirja.

32 5. jaanuaril 2005 saadeti Iirimaale täiendav põhjendatud arvamus pärast viimase poolt 6. detsembri 2004. aasta kirjas edastatud märkuste saamist.

33 Kuna komisjon ei rahuldunud nimetatud põhjendatud arvamuse osas Iirimaa poolt 2005. aasta 8. märtsi, 17. juuni ja 1. detsembri kirjades esitatud seisukohaga, esitas ta EÜ artikli 226 teise lõigu alusel käesoleva hagi.

Hagi

Esimene etteheide

34 Komisjon heidab Iirimaale ette, et viimane ei võitnud kõiki vajalikke meetmeid täitmaks direktiivi 85/337 artikleid 2, 4, 5–10, nii enne kui ka pärast direktiiviga 97/11 muutmist kehtinud versioonis. Seda etteheidet uuritakse esiteks seoses muudetud direktiiviga 85/337.

35 Esimene etteheide, mille kohaselt muudetud direktiivi 85/337 ülevõtmine siseriiklikku õigusesse on puudulik ning tingib selle ebakorrektse rakendamise, põhineb kolmel alusel.

36 Komisjon väidab esiteks, et Iirimaa ei ole võtnud vajalikke meetmeid, et enne loa andmist kaalutaks vastavalt muudetud direktiivi 85/337 artikli 2 lõikele 1, kas kavandatavad projektid võivad mõjutada oluliselt keskkonda, ning kui tegemist on keskkonda oluliselt mõjutavate projektidega, et viidaks läbi nimetatud sättes ette nähtud mõju hindamine.

37 Teiseks leiab komisjon, et Iiri õigusnormid, mis võimaldavad esitada seadustamise taotluse pärast loata projekti täielikku või osalist teostamist, kahjustavad muudetud direktiivi 85/337 ennetavaid eesmärke.

38 Kolmandaks väidab komisjon, et Iirimaa kehtestatud sunnivahendid ei taga nimetatud direktiivi tõhusat kohaldamist, mistõttu Iirimaa on rikkunud tal EÜ artikli 249 alusel lasuvat üldist kohustust.

39 Selle viimase aluse toetuseks esitab komisjon teatud arvu näiteid, mis tema arvates näitlikustavad karistuste korra rakendamise puudusi.

Kaks esimest alust

– Poolte argumendid

40 Komisjon väidab, et kuivõrd siseriiklike õigusnormide kohaselt on võimalik täita muudetud direktiiviga 85/337 kehtestatud kohustusi projekti teostamise ajal ning pärast projekti teostamist, siis ei kehti selget kohustust hinnata projektide keskkonnamõju enne nende teostamist.

41 Lubades seda, et projekti kontrollimine keskkonnamõju hindamise raames viiakse läbi pärast projekti teostamist, samas kui muudetud direktiivi 85/337 peamine eesmärk on võtta keskkonnale avaldatavat mõju arvesse kogu tehnilise kavandamise ja otsustamise võimalikult varajases etapis, on kõnealustes siseriiklikes õigusnor-

mides ette nähtud seadustamise võimalus, mis kahjustab selle direktiivi kasulikku mõju.

42 Komisjon lisab, et seadustamise loaga seonduvad eeskirjad sisalduvad tavapärase planeerimisloa suhtes kohaldatavates üldsätetes ning miski ei viita sellele, et seadustamise loa taotlused ning vastava loa andmine on võimalikud vaid erandjuhtudel.

43 Iirimaa väidab, et komisjon ei tõlgenda õigesti Iiri õigusnorme, millega võetakse siseriiklikku õigusesse üle muudetud direktiiv 85/337. Ta täpsustab selles osas, et Iiri õiguses on sõnaselgelt nõutud, et iga uue projekti puhul tuleb saada enne tööde alustamist luba ning mis puudutab projekte, mille puhul peab läbi viima keskkonnamõju hindamise, siis tuleb vastav hindamine läbi viia enne tööde alustamist. Nende nõuete eiramine kujutab endast lisaks väärtegu ja võib tingida sunnivahendite rakendamise.

44 Iirimaa väidab muu hulgas, et seadustamise luba, mis kehtestati PDA ja 2001. aasta planeerimis- ja arendusmäärusega, kujutab endast erandit üldreeglist, mille kohaselt on nõutav loa saamine enne projekti teostamise alustamist, ning vastab paremini muudetud direktiivi 85/337 eesmärkidele ning eelkõige peamisele eesmärgile kaitsta keskkonda, kuivõrd loata projekti tühistamine ei ole keskkonnakaitse seisukohast alati kõige sobivam lahendus.

45 Selle liikmesriigi arvates ei käsitle muudetud direktiiv 85/337, milles sätestatud nõuded on üksnes menetluslikku laadi, erandi kehtestamise võimalust, mille alusel keskkonnamõju hindamise võib teatud juhtudel läbi viia pärast tööde alustamist. Ta rõhutab selles osas, et direktiivis ei ole sõnaselgelt märgitud, et hindamise võib läbi viia üksnes enne projekti teostamist ning tugineb nimetatud direktiivis mõistele „teostusluba" antud määratlusele väitmaks, et mõiste „teostamine" kasutamine

omab tõlgendamisel tähtsust, sest sellega ei viidata mitte üksnes tööde algusele vaid ka planeerimisprojekti järgnevale teostamisele.

46 Iirimaa väidab lisaks sellele, et seadustamise luba kujutab endast mõislikku ebaseaduslikkuse kõrvaldamise mehhanismi, mida on võimalik kasutada erandlikel asjaoludel ning mille eesmärk on arvestada sellega, et teatud projektide teostamist alustatakse eri põhjustel vältimatult enne loa saamist muudetud direktiivi 85/337 tähenduses.

47 Selles osas tugineb Iirimaa 7. jaanuari 2004. aasta otsusele kohtuasjas C-201/02: Wells (EKL 2004, lk I-723) väitmaks, et korrigeeriva hindamise võib läbi viia ka hiljem, erandina üldpõhimõttest, mille kohaselt hindamine tuleb läbi viia otsustamise võimalikult varajases etapis.

48 Nimetatud liikmesriik leiab samuti, et oleks ebaproportsionaalne nõuda teatud struktuuride kõrvaldamist juhul, kui pärast seadustamise taotluse uurimist leitakse, et nimetatud seadustamine on kooskõlas korrektse planeeringu ja säästva arenguga.

– Euroopa Kohtu hinnang

49 Muudetud direktiivi 85/337 rakendamine peab liikmesriikides täielikult vastama selles esitatud nõuetele ja arvestama direktiivi peamist eesmärki, milleks on, nagu nähtub selle artikli 2 lõikest 1, enne loa andmist oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivatele projektidele teostusloa nõudmine ja nende mõju hindamine (vt selle kohta 19. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-287/98:

Linster, EKL 2000, lk I-6917, punkt 52, ja 23. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-486/04: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2006, lk I-11025, punkt 36).

50 Teostusluba kujutab endast muu hulgas muudetud direktiivi 85/337 artikli 1 lõike 2 kohaselt pädeva asutuse või pädevate asutuste otsust, mis annab arendajale õiguse projekti teostamiseks.

51 Kuna õiguse andmist puudutav sõnastus on ühemõtteline, siis tuleb nimetatud direktiivi artikli 2 lõiget 1 tingimata mõista nii, et kui taotleja ei ole nõutavat luba taotlenud ega saanud ning ei ole eelnevalt läbi viinud keskkonnamõju hindamist, kui see on nõutav, siis ei saa ta alustada kõnealuse projektiga seotud töid, eiramata seejuures muudetud direktiivi 85/337 nõudeid.

52 See analüüs kehtib kõigi projektide suhtes, mis kuuluvad muudetud direktiivi 85/337 kohaldamisalasse ja seda olenemata sellest, kas nad kuuluvad täpsemalt nimetatud direktiivi I lisa kohaldamisalasse ja nende suhtes tuleb sellest nähtuvalt direktiivi artikli 2 lõike 1 ja artikli 4 lõike 1 kohaselt süstemaatiliselt läbi viia keskkonnamõju hindamine, või nimetatud direktiivi II lisa kohaldamisalasse ja nende suhtes tuleb sellest tulenevalt direktiivi artikli 4 lõike 2 kohaselt läbi viia keskkonnamõju hindamine üksnes siis, kui nende puhul tuvastatakse liikmesriikide kehtestatud künniste või tingimuste ja/või üksikjuhtumite uurimise alusel, et nad võivad oluliselt keskkonda mõjutada.

53 Nimetatud artikli 2 lõike 1 selline grammatiline analüüs vastab lisaks muudetud direktiivi 85/337 eesmärgile, mida on eeskätt meenutatud direktiivi 97/11 põhjenduses 5, mille kohaselt „hindamiskohustuslikelt töödelt tuleks nõuda teostusluba [ja] hindamine peaks toimuma enne loa andmist".

54 On selge, et Iiri õigusnormide kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamine läbi viia ja planeerimisluba saada – kui need on nõutavad – põhimõtteliselt enne tööde teostamist. Selle kohustuse eiramine kujutab endast Iiri õiguse kohaselt planeerimiseeskirjade rikkumist.

55 Kuid samuti on selge, et nimetatud õigusnormides on kehtestatud seadustamise luba, millel on tööde või planeeringu teostamisele eelnevalt taotletud planeerimisloaga sama mõju. Selle loa võib anda siis, kui vastav projekt, mille puhul on muudetud direktiivi 85/337 artiklite 2 ja 4 kohaselt nõutav keskkonnamõju hindamine, on juba teostatud.

56 Lisaks sellele tingib nimetatud seadustamise luba, mille puhul Iirimaa möönab, et seda kasutatakse planeerimise valdkonnas sageli, ilma et erandlikud asjaolud seda õigustaksid, Iiri õiguse kohaselt järelduse, et muudetud direktiiviga 85/337 kehtestatud kohustusi on tegelikult järgitud.

57 Ühenduse õigus ei saa küll takistada seda, et kohaldatavad siseriiklikud õigusnormid lubavad teatud juhtudel seadustada ühenduse õigusega vastuolus olevaid toiminguid või akte, kuid selline võimalus peaks olema allutatud tingimusele, et seeläbi ei anta huvitatud isikutele võimalust hiilida kõrvale ühenduse eeskirjade täitmisest või olla vabastatud nende täitmisest ning et selline võimalus on rakendatav vaid erandkorras.

58 Selline seadustamise kord, nagu kehtib Iirimaal, ei õhuta arendajaid kontrollima, kas kavandatav projekt vastab muudetud direktiivi 85/337 artikli 2 lõikes 1 sätestatud tingimustele, ning sellest tulenevalt sooritama toiminguid, mis on vajalikud selleks, et nimetatud projekte eelnevalt hinnata ja selgitada välja nende mõju keskkonnale. Kuid vastavalt direktiivi 85/337 põhjendusele 1 on vajalik, et otsustamisel võtab pädev asutus keskkonnale avaldatavat mõju arvesse kogu tehnilise kavandamise ja otsustamise võimalikult varajases etapis, kusjuures eesmärk on pigem reostuse või saaste tekkimise takistamine nende tekkekohas, kui pingutus nende mõju hilisemaks kõrvaldamiseks.

59 Iirimaa ei saa tõhusalt tugineda eespool viidatud kohtuotsusele Wells. Nimetatud kohtuotsuse punktides 64 ja 65 on tõepoolest meenutatud, et EÜ artiklis 10 kehtestatud lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt peavad liikmesriigid kõrvaldama ühenduse õiguse rikkumise õigusvastased tagajärjed. Pädevad asutused peavad sellest tulenevalt võtma vajalikud meetmed, et heastada keskkonnamõju hindamata jätmine,

tühistades selle hindamise läbiviimiseks varem antud loa või peatades selle kehtivuse; seda liikmesriikide menetlusautonoomia piirides.

60 Sellest ei saa järeldada, et muudetud direktiivis 85/337 ette nähtud ja reguleeritud hindamise läbiviimata jätmise heastamiseks läbiviidav korrigeeriv keskkonnamõju hindamine, kui projekt on juba teostatud, oleks võrdsustatav enne loa andmist läbiviidud keskkonnamõju hindamisega, mida nõuab ja reguleerib nimetatud direktiiv.

61 Eelnevalt märgitust järeldub, et kuna seadustamise loale, mida kasutatakse isegi ilma, et tõendatud erandlikud asjaolud seda õigustaksid, omistatakse Iirimaa õigusnormides samasugust mõju, kui tööde või planeeringu teostamisele eelnevalt taotletud planeerimisloale, samas kui muudetud direktiivi 85/337 artikli 2 lõike 1 ja artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohaselt tuleb välja selgitada projektid, mille puhul on nõutav keskkonnamõju hindamine, ning enne loa andmist ja seega vältimatult enne nende teostamist, tuleb nende suhtes esitada loataotlus ning läbi viia keskkonnamõju hindamine, siis on Iirimaa rikkunud sellest direktiivist tulenevaid kohustusi.

62 Seega on esimesed kaks alust põhjendatud.

Kolmas alus

– Poolte argumendid

63 Komisjon väidab, et sunnivahendeid puudutavad Iiri õigusnormid ja praktika on lünklikud ning kahjustavad muudetud direktiivi 85/337 nõuetekohast ülevõtmist

ning rakendamist, samas kui direktiiv nõuab tingimata tõhusa järelevalve- ja sunnivahendite süsteemi olemasolu.

64 Esiteks väidab komisjon, et Iiri õigusnormides planeerimise valdkonnas ette nähtud sunnivahendid ei tasakaalusta selliste sätete puudumist, mis näeksid ette keskkonnamõju hindamist käsitlevate nõuete täitmise kohustuse enne projektide teostamist.

65 Teiseks väidab komisjon, et sunnivahendeid puudutav praktika kahjustab muudetud direktiivi 85/337 nõuetekohast ülevõtmist. Komisjon viitab sealjuures konkreetsetele olukordadele, mis näitlikustavad tema arust selle direktiiviga kehtestatud eeskirjade järgimise üle teostatavat järelevalvet käsitlevate Iiri õigusnormide puudusi.

66 Mis puudutab sunnivahendite rakendamise menetlust, siis väidab Iirimaa, et vastavate sunnivahendite valik ja nende vormi üle otsustamine kuulub liikmesriikide hindamisvabaduse raamesse; seda enam, et planeerimise ja keskkonnaga seonduv järelevalve ei ole ühenduse tasandil ühtlustatud.

67 Iirimaa rõhutab, et Iiri õigusnormides ette nähtud karistuste kord on igal juhul täielik ja tõhus. Selles osas täpsustab liikmesriik, et keskkonnaõiguses on kohaldatavad sätted õiguslikult siduvad.

68 Nii peavad planeerimisteenistused nende õigusnormide kohaselt saatma hoiatuse, kui nad saavad teada loata projekti teostamisest, v.a juhul, kui nad leiavad, et projekt on vähese tähtsusega.

69 Pärast hoiatuse saatmist peavad planeerimisteenistused tegema otsuse märgukirja saatmise vajaduse kohta.

70 Hoiatuse eesmärk on võimaldada loata projekti eest vastutavatel isikutel sooritada toiminguid ebaseaduslikkuse kõrvaldamiseks enne märgukirja saatmist ja muid sunnivahendite rakendamise menetluse etappe.

71 Kohustused kehtestava märgukirja saatmise korral, kujutab selles sätestatud nõuete eiramine endast väärtegu.

72 Iirimaa lisab, et karistuste kord peab arvesse võtma arendajate, maa omanike, avalikkuse ja nimetatud projektist otseselt puudutatud eraisikute eri olemasolevaid õigusi; neid eri õigusi tuleb kaaluda, et jõuda õiglase lahenduseni.

73 Lõpetuseks vaidlustab Iirimaa komisjoni esitatud näited, kuivõrd väidetavat liikmesriigi kohustuste rikkumist ei ole tõendatud, sest komisjon piirdus üksnes üldist laadi väidete esitamisega.

– Euroopa Kohtu hinnang

74 On selge, et Iirimaal on võimalik muudetud direktiivis 85/337 nõutud keskkonnamõju hindamata jätmist heastada seadustamise loaga, mis võimaldab eelkõige sellise projekti jätkumist, millel puudub seadusjärgne luba, kui seadustamise luba taotletakse enne sunnivahendite rakendamist.

75 Selline võimalus võib – nagu Iirimaa ise lisaks tunnistab – viia selleni, et pädevad asutused ei võta meetmeid, et katkestada või lõpetada sellise projekti teostamine, mis kuulub muudetud direktiivi 85/337 kohaldamisalasse ja mida teostatakse või mis on juba teostatud eirates loa saamise ja enne nimetatud loa andmist läbiviidava keskkonnamõju hindamise kohustust, ning ei algata PDA-s ette nähtud sunnivahendite rakendamise menetlust; Iirimaa rõhutab selles osas, et tal on kõnealuses valdkonnas kaalutlusõigus.

76 Seega on tuvastatud Iirimaa kehtestatud sunnivahendite süsteemi puudulikkus, kuivõrd seadustamise loa olemasolu jätab selle ilma mis tahes tõhususest; nimetatud puudulikkus on eelneva kahe aluse uurimisel tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumise otsene tagajärg.

77 Sellist tuvastust ei sea kahtluse alla asjaolu, et Iirimaa sõnul peab karistuste kord arvesse võtma arendajate, maa omanike, avalikkuse ja nimetatud projektist otseselt puudutatud eraisikute eri olemasolevaid õigusi. Nende huvide kaalumise vajadus ei saa nimelt iseenesest õigustada seda, et järelevalve- ja sunnivahendite süsteem ei ole tõhus.

78 Seega ei ole põhjust uurida komisjoni poolt sunnivahendite rakendamise puuduste näitlikustamiseks esitatud eri näiteid, sest need puudused tulenevad otseselt Iiri õigusnormide endi puudustest.

79 Eelnevast nähtuvalt on ka kolmas alus põhjendatud ning seega tuleb nõustuda esimese etteheitega kõigi selle aluste osas.

80 Lõpetuseks tuleb märkida, et esimese etteheite põhjendatus on tuvastatud nii direktiivi 85/337 esialgset kui ka direktiivi 85/337 muudetud versiooni puudutavas. Nimelt

nii selle esialgse versiooni kui ka hilisema muudetud versiooni kohaselt tuli keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide puhul enne loa andmist hinnata keskkonnamõju, kusjuures teostusloa määratlus jäi mõlemas versioonis samaks. Lisaks sellele jäid samaks ka seadustamise loa Iiri õigusnormides kehtestatud iseloomulikud tunnused.

81 Eelnevalt märgitust tuleneb, et kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et direktiivi 85/337, nii enne kui ka pärast direktiiviga 97/11 muutmist kehtinud versioonis, kohaldamisalasse kuuluvate projektide osas kaalutaks enne projektide täielikku või osalist teostamist, kas on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine, ning et oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide osas viidaks läbi keskkonnamõju hindamine vastavalt selle direktiivi artiklitele 5–10, siis on Iirimaa rikkunud selle direktiivi artiklitest 2, 4 ja 5–10 tulenevaid kohustusi.

Teine etteheide

82 Teine etteheide puudutab Derrybrien'is Galway krahvkonnas tuuleelektrijaamade ehitamise tingimusi; selle projektiga seoses tuleb esiteks rääkida saadud erinevatest lubadest.

83 Nii tuleneb kohtutoimikust, et projekti esimese kahe faasiga seonduvad loataotlused, millest mõlemad puudutasid 23 tuuleturbiini, esitati 4. ja 18. detsembril 1997. Kuna neid loataotlusi ei rahuldatud, esitati 23. jaanuaril 1998 uued loataotlused. 12. märtsil 1998 anti nendega seoses arendajale luba. 5. oktoobril 2000 esitati uus loataotlus tööde kolmanda faasiga seonduvalt, mis puudutas 25 tuuleturbiini ja tehnovõrke; see taotlus rahuldati 15. novembril 2001. 20. juunil 2002 taotles arendaja luba projekti kahe esimese faasi muutmiseks, vastav luba anti talle 30. juulil 2002. Tööde kahe

esimese faasiga seonduva loa kehtivus lõppes 2003. aasta oktoobris ning arendaja taotles selle uuendamist; see taotlus rahuldati 2003. aasta novembris.

Poolte argumendid

84 Selle etteheitega väidab komisjon, et Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et enne teostuslubade andmist tuuleelektrijaama ehitamiseks ja seotud tegevuseks ning samuti enne tööde teostamist oleks läbi viidud projekti keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337 artiklitele 5–10 ja muudetud direktiivile 85/337.

85 Komisjon väidab selles osas, et ehkki kõnealuse projekti eri elementide osas oli Iiri õigusnormide alusel läbi viidud keskkonnamõju hindamine, oli see olnud lünklik.

86 Eelkõige väidab komisjon, et 1998. aastal läbi viidud keskkonnamõju hindamise raames ei käsitletud nõuetekohaselt selle projekti peamiste elementide teostamisega seonduvaid keskkonnariske. Nimetatud projekti kolmanda faasiga seonduvalt läbiviidud keskkonnamõju hindamise puhul esinevad komisjoni väitel samad puudused.

87 Lisaks sellele märgib komisjon, et nimetatud tuuleelektrijaam on Iirimaal sellistest kõige suurem ning üks Euroopa tähtsamaid.

88 Komisjon märgib samuti, et tuuleelektrijaama ehitamine nõudis suurte okaspuumetsade maharaiumist 263 hektari ulatuses; vastav raieluba anti 20. mail 2003. Raiega seoses ei viidud läbi keskkonnamõju hindamist vastupidi Iiri enda õigusnormide nõuetele.

89 Komisjon lisab, et 16. oktoobril 2003 toimunud maalihke ning sellest tingitud ökoloogilise katastroofi tagajärjel saastas tuuleelektrijaama ehitusalalt eraldunud turvas Owendalulleegh'i jõe, põhjustades umbes 50 000 kala hukkumise ning kahjustades püsivalt liikide paljunemiskohti; Iirimaa ei viinud läbi selle ehituse keskkonnamõju uut hindamist, enne kui arendaja jätkas töid nimetatud alal 2004. aastal.

90 Iirimaa täpsustab, et tuuleelektrijaama kahe esimese faasiga seotud lubade taotlemise ajal 1997. ja 1998. aastal ei nimetanud direktiivi 85/337 I ega II lisa seda projektide kategooriat nende hulgas, mis kuulusid direktiivi kohaldamisalasse. Seetõttu ei viidud enne loa andmist läbi nimetatud direktiivile vastavat keskkonnamõju hindamist. Iirimaa lisab, et 1998. aastal esitatud taotlustele oli siiski Iiri õigusnormidele vastavalt lisatud keskkonnamõju deklaratsioon.

91 Ta leiab muu hulgas, et on kunstlik väita, et sellised tuuleelektrijaama ehitamise projektiga seonduvad aspektid nagu tee ehitamine, turba kaevandamine, karjääri käitamine ja elektri ülekandmine olid niivõrd tähtsad, et vajasid keskkonnamõju hindamist direktiivi 85/337 tähenduses.

92 Iirimaa leiab lisaks, et loa pikendamise taotlus ei kujuta endast „teostusluba" muudetud direktiivi 85/337 tähenduses.

93 Lõpetuseks väidab Iirimaa, et kasutatud ehitusmeetodid põhjustasid maalihke ning et tegemist ei ole raskustega, mida oleks võinud keskkonnamõju hindamise, isegi ühenduse nõuetele vastava keskkonnamõju hindamise abil eelnevalt välja selgitada. Nimetatud liikmesriik täpsustab muu hulgas, et tuuleelektrijaama ehitamise ohutuse tagamiseks muudeti pärast ehitustööde peatamist ehitusmeetodeid ja viidi läbi uurimine.

Euroopa Kohtu hinnang

94 Mis puudutab esiteks tingimusi, mille raames anti 12. märtsil 1998 tuuleelektrijaama ehitamise projekti esimese kahe faasiga seonduvad load, mida taotleti 23. jaanuaril 1998. esitatud loataotlustes, siis tuleb esmalt otsustada direktiivi 85/337 kohaldatavuse üle.

95 Selles osas tuleneb direktiivi 97/11 artiklist 3, et kui teostusloa taotlus esitati pädevale asutusele enne 14. märtsi 1999, kohaldatakse direktiivi 85/337 sätteid.

96 Samal ajal, kuigi on selge, et tuuleelektrijaamu ei ole nimetatud direktiivi 85/337 I ega II lisas, ei ole Iirimaa siiski vaidlustanud seda, et tuuleelektrijaama ehitamise kaks esimest faasi hõlmasid mitme töö teostamist, sh turba ja muude kui metalli sisaldavate ja energiat andvate mineraalainete kaevandamist ning teede ehitamist; neid töid on nimetatud II lisas, täpsemalt vastavalt selle lisa punkti 2 alapunktides a ja c ning punkti 10 alapunktis d.

97 Seega oli direktiiv 85/337 kohaldatav tuuleelektrijaama ehitamise kahe esimese faasi suhtes, kuivõrd need eeldasid eeskätt selle direktiivi II lisas nimetatud tööde teostamist.

98 Sellest tuleneb, et Iirimaa oleks pidanud viima tööde projektide osas läbi keskkonnamõju hindamise, kui need võisid oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada (vt selle kohta 24. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-72/95: Kraaijeveld jt, EKL 1996, lk I-5403, punkt 50, ning 28. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-2/07: Abraham jt, EKL 2008, lk I-1197, punkt 37).

99 Iirimaa väidab siiski, et pädevad asutused leidsid, et tegemist ei olnud direktiivi 85/337 II lisa kohaldamisalasse kuuluva juhuga, kuna turba kaevandamisega ja teede ehitamisega seonduvad tööd on tuuleelektrijaama ehitamise projekti endaga võrreldes vähetähtsad.

100 Pädevad asutused leidsid seetõttu, et ei olnud vajalik kaaluda, kas kavandatavad projektid võisid keskkonda oluliselt mõjutada, ning sellest tulenevalt enne lubade andmist keskkonnamõju vastavalt direktiivi 85/337 nõuetele hinnata.

101 Kuid asjaolu, et eespool märgitud nimetatud direktiivi II lisa kohaldamisalasse kuuluvad projektid olid tuuleelektrijaama ehitamise projektiga tervikuna võrreldes täiendavat laadi, ei tähenda seda, et ainuüksi sellest asjaolust tulenevalt võis järeldada, et need projektid ei võinud omada olulist keskkonnamõju.

102 Selles osas tuleb märkida, et turba ja mineraalainete kaevandamise ning samuti teede ehitamise kavandatavad projektid ei olnud sugugi mitte tähtsusetud tuuleelektrijaama projekti üldpindalaga arvestades, mis hõlmas 200 hektarit turbaraba ja kujutas endast kõige tähtsamat seda liiki projekti Iirimaal; need projektid olid lisaks vältimatult vajalikud turbiinide paigaldamiseks ning samuti kõigi ehitustööde terviklikuks läbiviimiseks. Tuleb samuti märkida, et nimetatud tõid teostati Cashlaundrumlahan'i mäenõlval, kus asusid kuni 5,5 meetri paksused turbalademed ning mis on suures osas metsaistanduste all.

103 Neist Iirimaa poolt vaidlustamata asjaoludest järeldub, et turba ja mineraalainete kaevandamise ja teede ehitamise tööde projektide asukoht ja maht ning vastava ala lähedus jõele kujutasid endast konkreetseid elemente, mille alusel tuli 46 tuuleturbiini paigaldamisest lahutamatuid nimetatud projekte käsitada kui keskkonda oluliselt mõjutada võivaid projekte ning et nende osas tuli sellest tulenevalt läbi viia keskkonnamõju hindamine.

104 Direktiivi 85/337 nõuetele vastava keskkonnamõju hindamise läbiviimise eesmärk on täpsustada projekti otsene ja kaudne mõju sellistele teguritele nagu loomastik ja taimestik, pinnas ja vesi ning nimetatud tegurite vastastikune mõju, ning kirjeldada ja hinnata neid sobival viisil. Käesolevas kohtuasjas võib selles osas märkida, et arendaja esitatud keskkonnamõju deklaratsioonides esines teatud lünki ning neis ei käsitletud eeskätt pinnase stabiilsuse küsimust, mis on kaevandustööde kavandamisel ometi esmase tähtsusega.

105 Seega, kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et enne tuuleelektrijaama ehitamise kahe esimese faasiga seonduvate lubade andmist oleks läbi viidud keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337 artiklitele 5–10 ning kuna loataotlustele oli lisatud üksnes keskkonnamõju deklaratsioon, mis direktiivi nõuetele ei vastanud, siis on Iirimaa rikkunud nimetatud direktiivist tulenevaid kohustusi.

106 Teiseks, mis puudutab tuuleelektrijaama ehitamise kolmanda faasiga seonduvat loataotlust, mis esitati 5. oktoobril 2000, ja loataotlust algselt loa saanud ehituse kahe esimese faasi muutmiseks, mis esitati 20. juunil 2002, siis tuleb etteheidet analüüsides arvestada muudetud direktiiviga 85/337, sest asjaomased loataotlused esitati pärast 14. märtsi 1999.

107 Ühelt poolt on selge, et pädevad asutused andsid oma nõusoleku algselt ettenähtud tuuleturbiinide tüübi muutmiseks, ilma et nad oleksid nõudnud muudetud

direktiivile 85/337 vastava keskkonnamõju hindamise läbiviimist; teiselt poolt on selge, et ehituse kolmanda faasiga seonduvalt antud loa puhul ei olnud samuti läbi viidud keskkonnamõju hindamist. Lisaks sellele ei eelnenud ka 2003. aasta mais antud raieloale keskkonnamõju hindamist, vastupidi Iiri õigusnormide nõuetele.

108 Muudetud direktiivi 85/337 II lisa punkti 3 alapunktis i on nimetatud tuuleelektrijaamu ning kõnealuse lisa punktis 13 juba loa saanud või valminud või käimasolevate samas lisas loetletud tööde muutmist või laiendamist, kui see võib keskkonda oluliselt kahjustada.

109 Lisaks sellele on muudetud direktiivi 85/337 III lisas loetletud valikutingimuste hulgas, mis on kohaldatavad selle direktiivi II lisas nimetatud projektide suhtes ja millele viitab kõnealuse direktiivi artikli 4 lõige 3, nimetatud õnnetusohtu, pidades eelkõige silmas kasutatavaid menetlusi. Nende kriteeriumide hulgas tuleb märkida ka geograafiliste alade keskkonnatundlikkust, mille hindamisel peab eelkõige silmas pidama „looduskeskkonna vastuvõtuvõimet", pöörates erilist tähelepanu mägi- ja metsapiirkondadele.

110 Kuna nii 25 uue turbiini paigutamiselt, uute tehnovõrkude ehitamiselt ja algselt loa saanud tuuleturbiinide tüübi muutmiselt, mille eesmärk oli elektritoodangu suurendamine, kui ka muudetud direktiivi 85/337 II lisas nimetatud projektidelt, mille puhul võib käesoleva kohtuotsuse punktis 102 esile toodud maa-ala eripärasid ning käesolevale punktile eelnenud punktis nimetatud kriteeriume arvestades eeldada, et tegemist on keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektidega, tuli sellest lähtuvalt enne loa andmist nõuda teostusluba ning hinnata keskkonnamõju vastavalt muudetud direktiivi 85/337 artiklites 5–10 kehtestatud tingimustele.

111 Seega, kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et enne muutmiseks ja tuuleelektrijaama kolmanda faasiga seonduvaks ehitamiseks lubade andmist oleks läbi viidud keskkonnamõju hindamine ning kuna loataotlustele oli lisatud üksnes keskkonnamõju deklaratsioon, mis direktiivi nõuetele ei vastanud, siis on Iirimaa rikkunud muudetud direktiivist 85/337 tulenevaid kohustusi.

112 Eelnevalt märgitust tuleneb, et kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et enne teostuslubade andmist Derrybrien'is Galway krahvkonnas tuuleelektrijaama ehitamiseks ja sellega seotud tegevuseks ning samuti enne tööde teostamist oleks läbi viidud projekti keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337, nii enne kui ka pärast direktiiviga 97/11 muutmist kehtinud versioonis, artiklitele 5–10, siis on Iirimaa rikkunud nimetatud direktiivi artiklitest 2, 4 ja 5–10 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

113 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Iirimaa on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Kuna Iirimaa ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et:

– nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiivi 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta, nii enne kui ka pärast nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiviga 97/11/EÜ muutmist kehtinud versioonis, kohaldamisalasse kuuluvate projektide osas kaalutaks enne projektide täielikku või osalist teostamist, kas on vaja läbi viia keskkonnamõju hindamine, ning et oma laadi, mahu või asukoha tõttu keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide osas viidaks läbi keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337 artiklitele 5–10, ja

– enne teostuslubade andmist Derrybrien'is Galway krahvkonnas tuuleelektrijaama ehitamiseks ja sellega seotud tegevuseks ning samuti enne tööde teostamist oleks läbi viidud projekti keskkonnamõju hindamine vastavalt direktiivi 85/337, nii enne kui ka pärast direktiiviga 97/11 muutmist kehtinud versioonis, artiklitele 5–10,

siis on Iirimaa rikkunud nimetatud direktiivi artiklitest 2, 4 ja 5–10 tulenevaid kohustusi.

2. Mõista kohtukulud välja Iirimaalt.

Allkirjad